

**Valitsuskomisjoni ja ELVLi esindajatega eelarve läbirääkimiste IKT valdkonna
töörühma
PROTOKOLL**

Ministeeriumite ühishoone ja Teams, 09.02.2023
Kell 13.00-14.15

Töörühma liikmed: Kaia Sarnet (RaM), Luukas Kristjan Ilves (MKM), Jan Trei (ELVL),
Katrín Rajamäe (ELVL).
Kutsutud: Toomas Johanson (ELVL), Kaupo Kase (ELVL), Kaie Kasearu (MKM),
Kaimo Käärman-Liive (ELVL), Allan Lepik (MKM), Kermo Mägi
(RaM), Mart Uusjärv (RaM).
Protokollis: Kaie Kungas (RaM)

Päevakord:

- 1) Sissejuhatus – Kermo Mägi (5 min)
- 2) ELVL, IKT kompetentsikeskuse hetkeseisust ja tulevikuplaanidest – Katrin Rajamäe (15 min)
- 3) RAM, nägemus ELVL toimimisest ja rahastamisest – Mart Uusjärv, Kaia Sarnet (5 min)
- 4) MKM, Digiriigi toetusmeetmete ülevaade – Kaie Kasearu (10 min)
- 5) Arutelu - Kas ja kuidas saaks ELVL digiriigi toetusmeetmest abi (25 min)

1) Sissejuhatus – Kermo Mägi (5 min) slaidid lisatud

Kermo Mägi tegi lühikokkuvõtte praeguse KOV IKT olukorra probleemidest. KOViti on IKT tase erinev. Digiriigi läbivaks võimestamiseks on vaja tagada lisaks keskvalitsusele ka KOV tasandi IKT turvalisus ja integratsioon riigi infosüsteemidega. Valminud KOV kasutatavate peamiste infosüsteemide analüüsis toodi välja IKT arendamise kompetentsi puudus KOV juhtkonnas ning infosüsteemide ja teenuste juhtimise vajadus. Uuringus soovitati jätkata KOVide ülese ühise IKT arendamisega ja määrata vastavusrollid, tagada infoturve ja töövahendid.

2) ELVL, IKT kompetentsikeskuse hetkeseisust ja tulevikuplaanidest – Katrin Rajamäe (15 min) slaidid lisatud

Katrin Rajamäe tegi ülevaate ELVL IKT kompetentsikeskuse viimastest tegevustest ja arengutest. Kompetentsikeskuse loomisega on teadlikkus KOV IKT olukorrast kasvanud. Töös on projektid olemasolevate infosüsteemide uuendamiseks: 1) omavalitsuste portaali (ühine veebileht) uuendamine on töös, uus lahendus baseerub valitsusportaalil. 2) Anna Teada uuendamine toimub koostöös uute riigiasutuste liidestustega. 3) VOLISE uuendamiseks tellitud analüüs. KOV IKT kompetentsikeskuse edasise rahastamise alternatiivide arutelud on toimunud, plaanitakse IKT baasrahastuse komponent lisada ELVL liikmemaksu sisse. KOVid on soovinud lisaks olemasolevatele infosüsteemidele ühtseid personali- ja finantsarvestuse süsteeme. Fookusteemadeks teenuste arendamine, küberturvalisus ja infosüsteemid.

3) RAM, nägemus ELVL toimimisest ja rahastamisest – Mart Uusjärv, Kaia Sarnet (5 min)

Mart Uusjärv rõhutas, et KOVide IKT seis on murettekitav ja vajab tähelepanu. Ootus ELVLile on, et KOVid võtaksid IKT kompetentsikeskuse rahastamise üle (seni on Rahandusministeerium toetanud). MKMile on ootus, et alanud ühtekuuluvuspoliitika perioodi digiriigi toetusmeetmetes oleksid ELVL/KOVid võrdne partner rahastust taotlema, et omavalitsustasandi digipööret läbi viia. Rahandusministeerium ei peaks taotlema ELVLi/KOVide eest.

Kaia Sarnet lisas, et ELVL/KOVid peavad ise tooteomanikuna vastutuse võtma. Vastutuse võtmise tagamiseks on viimastel aastatel ELVLi ka toetatud.

4) MKM, Digiriigi toetusmeetmete ülevaade – Kaire Kasearu (10 min) slaidid lisatud

Kaire Kasearu andis ülevaate uutest toetusmeetmetest. 1) Toetatakse riigiülesete kesksete teenuste arendamist, elluvijaks on MKM partneritega. KOVid saavad olla partneriks kui teenus on seotud omavalitsustega või on üleriigiline nagu näiteks eesti.ee. KOV põhiseid tegevusi sellest meetmest ei toetata. 2) Valdkonna digipöörete meede. Omavalitsuspoliitika on riigihalduse ministri vastutusallas ning seetõttu peaks MKMi hinnangul digipööret koordineerima ja ellu viima riigihalduse ministri vastutusala. KOVid ja ELVL võivad olla partneriks. 3) Avalike teenuste arendamise projektipõhine toetusmeede. KOVid ja ELVL saavad otse taotleda. Voorud on võrreldes eelmise perioodiga mahult väiksemad. Ootus on, et peaks siiski KOVide osas olema koordineeritus, et ei tehtaks mitut samaotstarbelist lahendust ning saaks anda võimestust teistes KOVide lahenduste kasutusele võtmiseks. Lisaks on IKT rahastus võimalik RaM regionaalvahendite meetmetest kui seotud teenuste arendamisega.

5) Arutelu - Kas ja kuidas saaks ELVL digiriigi toetusmeetmest abi (25 min)

Kaia Sarnet märkis, et KOVide digipööre peaks jääma KOVide (ELVLi) vastutada. KOV valdkonna teenuste arengu ja poliitika kujundamise eest vastutavad vastavad valdkonnaministeeriumid. Regionaalarengu toetusmeetmed on maakonnapõhised ja IKT arendus on võimalik vaid üldise teenuste arendamise kontekstis. Otsustus toetuse jagamise osas tehakse maakonna tasandil, vajalik maakonna strateegias sisulise eesmärgi seadmine.

Jan Trei lisas, et maakonna tasandil on ühisosa leidmine keerukas. ELVLi osas tegeletakse liikmemaksu muudatuse kinnitamisega. Lisaks vaadatakse liidu tegevussuundi ja prioriteete terviklikult üle. IKT arendamisega planeeritakse jätkata. Välisvahendite projektitoetused on olulised tulevikuarenduste tegemisel, vajalik on arengu tõuke ja arendusraha.

Katrin Rajamäe tõi välja, et esimene fookusteema KOV IKT kompetentsikeskuse jaoks on teenuste arendamine ja teadlikkus teenuste haldusest, et võetaks omaniku vaade ja vastutus.

Kaupo Kase rõhutas, et VOLISe uuendamine on vajalik, sest lahendus on aegumas ning alternatiivset lahendust kasutada ei ole. Anna teada on liidestatud riigiasutustega ja muutumas riigikeskseks lahenduseks.

Allan Lepik sõnas, et vajalik on kolme aasta vaade – mis on prioriteedid ja kuidas muutust ellu rakendada.

Luukas Kristjan Ilves sõnas, et mõttemaailma muudatus on ka riigi keskne vaade. IT arenduses on vajalik äriteenuse mudel, teenuste tervikvaate arendamine. KOVide digipöörde elluviimiseks vajalik RaMi kui omavalitsuspoliitikat juhtiva ministeeriumi toetav roll tõstatamaks digipöörde olulisust omavalitsustes ja selle rollist riigi üldises digipöördes. Struktuurifondide vahendite raames on ELVLi tegevuste toetamine võimalik, kuid toetuse andmise eelduseks on läbimõtestatud teenuste edasine areng ning KOVide omapanus teenuste IKT arenduse poolele (sh jooksvad kulud) peab tõusma. Vajalik läbi rääkida osapoolte rollid, sh Rahandusministeeriumi roll. MKMi toetused peaksid aitama struktuursete muudatustega ning ei kata kõiki ELVLi vajadusi. Avalike teenuste arendamine peab käima koos IKT arendustega, teisiti teenuseid arendada ei saa.

Mart Uusjärv selgitas, et valdkonnapoliitikaid juhivad valdkonnaministeeriumid, sh KOVidega seotud arenguid igas valdkonnas. Eesmärk on, et ELVL oleks võrdväärne osapool teiste valdkonnaministeeriumitega. KOVid on autonoomsed ega ole RaMi hallatavad.

Kaire Kasearu vastas, et RaM on valdkonna poliitika kujundaja ja regionaalarengu võimestaja. RaM peab ise määratlema oma rolli. Toetuse andmise tingimustes partnerina määratletud organisatsioon võib olla tegelik projekti elluviija. RaM elluviijana võib ise määrata enda tegevuse ulatuse. Vajadusel on võimalik toetuse vahenditest tööjõudu palgata.

Allan Lepik lisas, et digipöörde praegune plaan ei pea olema seitsme aasta plaan. Piisab kui hetkel esitatakse esimesed sammud, digipöörde tegevuskava on ajas uuendatav dokument. Ettepanek, et ELVL paneb kokku enda digipöörde programmi, RaM vaatab üle ja kinnitab ühtset nägemust KOV IKT suunas. Kui ELVL jääb RaMi digipöörde kavas kõrvale, siis saatku eraldi.

Luukas Kristjan Ilves täiendas, et infosüsteemide arendamise toetuseks peab olema selge tuleviku arenduste ja käigushoidmise mudel.

Kokkulepe: ELVL kohtub MKMiga digipöörde tegevuskava nõustamiseks. Rahandusministeerium lisab ELVLi arendusplaanid digipöörde tegevuskavasse. ELVLi plaanitavate arendustegevuste elluviijaks on tooteomanikuna ELVL.

Kaia Sarnet
Koosoleku juhataja